

har givet Anledning til megen Uenighed i dette Thing, er Jernbanerne og den Sum, som dertil er medgaaet. Jeg hører til dem, der have troet at burde støtte de nye Jernbane-anlæg tilligemed Havneanlægget i Sjælland, og jeg troer ogsaa, at de, der have gjort det, skulle i Tiden, efter som Forholdene udvikle sig, faae Beviis for, at de ikke have taget feil, naar de have søgt at hjælpe denne Virksomhed frem paa en kraftig Maade. Naar der er Tale om, at der paa Grund af store Midlers Anvendelse for Diebliffet er en svag Stilling med Hensyn til vor Statskæse, kan jeg ikke benægte, at der derved, at der er anvendt store Midler paa vore Jernbaner og som Følge deraf er gaaet betydelige Summer i Papirer over paa en anden Haand, om jeg saa tør sige, for Diebliffet er bragt en saadan Stilling tilveie for os, at vi trænge til en større Udskrivning end sædvanlig; men jeg troer dog, at man gjør Jernbanerne Uret, naar man vil give dem en væsentlig Skyld for det, som i dette Diebliff synes saa svagt i vor finantsielle Tilstand. Naar vi nemlig see hen til, at det Budgetforslag, der ligger for, viser os en virkelig Indtægt af 16 Millioner, medens det bebuder os en Udgift af omtrent 7 Millioner til vort Forsvarsvæsen, troer jeg ikke man skal give Jernbanerne Skyld for, at det er dem, der trække uforholdsmæssig stærkt paa Finantskassen. Siden jeg nu taler om Jernbanerne, og der fra flere af de ærede Herrer's Side er udtalt den Mening, at de burde bringes i en nærmere sammenhængende Drift, maa jeg anføre, at det har overrasket mig, at flere af de Herrer, der have udtalt Sigt, have været imod Anskaffelsen af Dampfærger, thi det er dog en Mærkværdighed at ville forlange, at Jernbanerne i Syen skulle bære sig bedre, end de have gjort, naar man ikke vil give dem det eneste Middel, der er istand til at bære dem, nemlig Tilveiebringelsen af en Dampfærge over Lillebelt, der kan bringe dem under de samme gunstige Forhold og Betingelser, som medføre, at de jydskke Jernbaner allerede i dette Diebliff have stillet sig langt bedre, end Folk for eet eller halvandet Aar siden troede. En Dampfærge er virkelig Betingelsen for det hele Væsen, og ligesom jeg

vilde ansee det for en ligefrem Feil, naar man vilde anskaffe Materiellet til Bendsjøsselbanen som let Bane, saaledes vil jeg ogsaa ansee det som en given Ting, at der, saasnart Bendsjøsselbanen er færdig, bliver tilveiebragt en Dampfærge over Limfjorden for hurtigst mulig at bringe en stor gjennemgaaende Trafik tilveie i Sjælland. Det har altid været utvivlsomt for mig, at en saadan vil kunne skabes. Jeg har kun beklaget, at man i mange Aar har hengivet sig til Phantasier om en Overbane, der skulde knytte Sjælland nærmere til Hovedstaden, istedetfor at slaae ind paa den Vej, man nu endelig er kommen ind paa. Det er min Overbeviisning, at det i Tiden vil vise sig, at det, der trykker de jydskke Jernbaner, ikke er de senere anlagte Jernbaner, men at det er den første ulykkelige Plan, der har indført et System, som efter sin hele Bessaffenhed er af den Art, at det gjør det vanskeligt, at senere Jernbaner kunne bære sig. — Blandt de mange Udtalelser, som forøvrigt ere fremkomne, saibdt der ogsaa nogle fra det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) om Skolevæsenet, idet han yttrede, at han troede, at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) havde Ret, naar han meente, at man anvendte formeget paa vort lærde Skolevæsen, at man anvendte formeget paa Uderlighederne, medens man anvendte forlidet paa det, der laa derimellem. Jeg skal ikke være saa overordentlig uenig med de ærede Medlemmer i, at vor hele Udvikling gaaer i en saadan Retning, at det er høist ønskeligt, at de Skoler, som kunne henregnes til Realskolernes Klasse, og hvad der staaer derunder, de Skoler, som staae udenfor de latiniske Skoler, faae en udvidet større Betydning, og derfor ogsaa faae en større Understøttelse, end de hidtil have faaet, navnlig de nedadgaaende, men for at de Skoler, der staae paa et Mellemtrin, kunne faae deres Betydning, er det virkelig nødvendigt, at man, foruden at give dem en større Understøttelse, ogsaa giver de Skoler, der ere Grundlaget for det Hele, nemlig vore Almueskoler, en Understøttelse; der bringer dem op over det Standpunkt, hvorpaa de i Diebliffet staae. Jeg behøver ikke at gjentakke i det høie Things Grindring,